

Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov.

(Bekæmpelse af terrorisme).

Fremsat den 18. november 1977 af *justitsministeren*.

§ 1.

I borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 69 af 8. februar 1974, som ændret senest ved lov nr. 195 af 28. april 1976, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, *stk. 1*, indsættes som nr. 8:

„8) når handlingen er omfattet af artikel 1 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.“

2. I § 8, *stk. 3*, ændres „de under nr. 4, 5 og 6“ til: „de under nr. 4, 5, 6 og 8“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1978.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for øerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. Lovforslaget tilsigter at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, som er en forudsætning for, at Danmark kan ratificere den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme. Konventionen, der er undertegnet af Danmark den 27. januar 1977, er optaget som bilag 1 til lovforslaget.

I de senere år er der gennemført flere konventioner, som sigter på at imødegå den stigende internationale terrorisme. Det drejer sig om Haag-konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, Montreal-konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed samt FN-konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter. Disse konventioner indebærer navnlig, at de deltagende stater forpligter sig til enten at foretage udlevering af eller indlede retsforfølgning mod personer, der formodes at være gerningsmænd til de af konventionerne omfattede terrorhandlinger. Danmark har tiltrådt samtlige disse konventioner. De nødvendige ændringer af straffeloven er gennemført ved henholdsvis lov nr. 95 af 29. marts 1972 (Kapring af luftfartøj), lov nr. 538 af 13. december 1972 (Sabotage mod luftfartøjer m. v.) og lov nr. 268 af 26. juni 1975 (Beskyttelse af diplomater m. v.).

2. Den nye europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme er på flere punkter udformet med de ovennævnte konventioner som forbehold. Den europæiske konvention omfatter imidlertid en videre kreds af terrorhandlinger og griber i modsætning til de ovennævnte konventioner direkte ind i konventionsstaternes behandling af sager om udlevering.

a. Udlevering.

Konventionens centrale bestemmelse er artikel 1. Efter denne artikel skal visse nærmere angivne handlinger i forbindelse med spørgsmål om udlevering aldrig kunne anses for en politisk forbrydelse (eller for en forbrydelse, der knytter sig til en politisk forbrydelse eller udspringer af politiske motiver). Blandt disse handlinger nævnes først forbrydelser, som omfattes af de ovennævnte Haag- og Montreal-konventioner (artikel 1 a og b). Endvidere omfatter artikel 1 følgende forbrydelser: (c) grove forbrydelser, der indebærer angreb på en diplomats eller anden internationalt beskyttet persons liv, fysiske integritet eller frihed; (d) forbrydel-

ser, der indebærer kidnapning, gidseltagning eller grov, ulovlig frihedsberøvelse; (e) forbrydelser, der indebærer anvendelse af bomber, granater, raketter, automatiske skydevåben eller brev- eller pakkebomber, hvis anvendelsen rummer fare for personer; samt endelig (f) forsøg på nogen af de i artiklen nævnte forbrydelser, medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg på sådanne forbrydelser.

Artikel 1 må ses i sammenhæng med de eksisterende konventioner og traktater om udlevering af lovovertrædere. Det er en fast bestanddel af sådanne internationale aftaler, at udlevering kan nægtes, såfremt den pågældende lovovertrædelse har karakter af en politisk forbrydelse. På linje hermed indeholder den danske udleveringslovs § 5 et forbud mod udlevering for politiske lovovertrædelser. Bestemmelsen i artikel 1 om, at de ovennævnte handlinger aldrig skal kunne anses for politiske forbrydelser, indebærer således, at udlevering i sager vedrørende de pågældende terrorhandlinger ikke kan nægtes med den begrundelse, at der er tale om en politisk forbrydelse.

Som det fremgår, griber artikel 1 ind i et væsentligt princip i de eksisterende internationale aftaler om udlevering og i den danske udleveringslovgivning. Efter konventionens artikel 13 er der imidlertid mulighed for at tage forbehold over for bestemmelsen i artikel 1. Det er justitsministeriets opfattelse, at Danmark af de nedenfor under pkt. 3 nævnte grunde bør gøre brug af adgang til at tage forbehold efter artikel 13. I overensstemmelse hermed stilles der ikke forslag om ændring af udleveringsloven. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under pkt. 3.

Konventionens artikel 2 angår en række nærmere angivne terrorhandlinger, som ikke omfattes af artikel 1. Efter artikel 2 kan staterne bestemme, at disse terrorhandlinger i forbindelse med spørgsmål om udlevering ikke skal betragtes som en politisk forbrydelse. Der er imidlertid her alene tale om en ret, ikke om en pligt, og en ubetinget tilslutning til artikel 2 nødvendiggør derfor ikke ændringer i udleveringsloven.

b. Strafforfølgning og straffemyndighed.

Som det fremgår af bemærkningerne ovenfor, indebærer ubetinget tilslutning til konventionen, at udlevering i sager vedrørende de af artikel 1 omfattede terrorhandlinger ikke kan nægtes med den begrundelse, at der er tale om en politisk forbrydelse. Udlevering kan imidlertid afslås af andre grunde.

F. t. l. vedr. borgerlig straffelov.

Efter de gældende ordninger vedrørende udlevering mellem Europarådets lande vil der eksempelvis uanset terrorismekonventionen kunne gives afslag på en begæring om udlevering med den begrundelse, at den mistænkte gerningsmand er statsborger i det anmodede land. Endvidere vil de konventionsstater, der har ratificeret konventionen med forbehold efter artikel 13, stk. 1, fortsat kunne afslå udlevering under henvisning til, at den pågældende forbrydelse er af politisk karakter. Med henblik på sådanne tilfælde, hvor udlevering afslås, bestemmes det i konventionens artikel 7, at den stat, hvor den formodede gerningsmand til en af artikel 1 omfattet forbrydelse befinder sig, hvis den ikke imødekommer en anmodning om udlevering, i stedet straks skal forelægge sagen for de kompetente myndigheder med henblik på strafforfølgning i staten selv.

I forbindelse med artikel 1 sikrer artikel 7 således, at en person, der er mistænkt for en af de af artikel 1 omfattede terrorhandlinger, altid vil blive retsforfulgt — enten efter at være blevet udleveret — typisk til det land, hvor gerningen er begået — eller i det land, hvor den pågældende befinder sig. Det skal dog bemærkes, at staternes forpligtelse til at indlede strafforfølgning efter at have afslået en anmodning om udlevering forudsætter, at den stat, der har fremsat den afslåede anmodning om udlevering, har straffemyndighed i sagen efter regler, der svarer til reglerne i det land, over for hvilket udleveringsbegæringen er fremsat. Ligeledes skal det fremhæves, at spørgsmålet om tiltalerejsning og sagens videre forløb i det land, der er pligtig at indlede strafforfølgning, afgøres efter de almindelige straffe- og procesretlige regler i det pågældende land. Dette indebærer blandt andet, at forpligtelsen til at indlede strafforfølgning ikke begrænser det almindelige straffeprocessuelle opportunitetsprincip, der gælder i Danmark og flere andre konventionsstater.

Gennemførelsen af forpligtelsen til at indlede strafforfølgning efter artikel 7 forudsætter, at staterne har straffemyndighed (jurisdiktionskompetence) i de pågældende sager. Efter artikel 6 påhviler det derfor staterne at gennemføre de foranstaltninger, som måtte være nødvendige for, at der i tilfælde, hvor en udleveringsbegæring er afslået, kan udøves jurisdiktion i sager vedrørende de i artikel 1 nævnte forbrydelser. Opfyldelsen af denne konventionsforpligtelse nødvendiggør en udvidelse af straffelovens regler om danske domstoles straffemyndighed. Ændringen foreslås gennemført ved en tilføjelse til straffelovens § 8, stk. 1. Der henvises til de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det tilføjes, at de af artikel 1 omfattede handlinger allerede er strafbare efter de gældende straffebestemmelser. Gennemførelsen af forpligtelsen til at indlede strafforfølgning efter artikel 7 nødvendiggør derfor ikke indsættelse af særlige strafferegler i den danske straffelov.

c. *Retshjælp.*

Efter konventionens artikel 8 påhviler det staterne at yde hinanden den størst mulige retshjælp i straffesager vedrørende de i artikel 1 og 2 nævnte forbrydelser. Reglerne i den anmodede stat er afgørende for, i hvilke tilfælde en anmodning om retshjælp (f. eks. om bevisoptagelse, ransagning eller beslaglæggelse) imødekommes. Dog er det efter artiklen udelukket at afslå en anmodning om retshjælp med den begrundelse, at den angår en politisk forbrydelse.

Efter artikel 2 i den europæiske konvention om retshjælp i straffesager kan en begæring om retshjælp altid afslås, hvis den angår en forbrydelse, der af den stat, over for hvilken begæringen fremsættes, betragtes som en politisk forbrydelse (eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse). Reglerne i denne konvention er grundlag for Danmarks retshjælp til Europarådets lande, og den ovennævnte bestemmelse i artikel 8 i konventionen om bekæmpelse af terrorisme vil således indebære en begrænsning af danske myndigheders adgang til at afslå en anmodning om retshjælp. Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at en sådan ændring kan give anledning til overvejende betænkeligheder i sager vedrørende de af konventionen omfattede terrorhandlinger. Det bemærkes herved, at der i sager om politiske forbrydelser vil være væsentlige forskelle mellem på den ene side at imødekomme en anmodning om retshjælp til brug for behandlingen af en straffesag i et andet land og på den anden side at imødekomme en anmodning om udlevering af den formodede gerningsmand. Ligeledes skal det fremhæves, at en begæring om retshjælp efter konventionens artikel 8, stk. 2, altid kan afslås, hvis den anmodede stat har vægtige grunde til at antage, at begæringen om retshjælp er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af hans race, religion, nationalitet eller politiske overbevisning, eller at den pågældendes retsstilling kan blive forringet af disse grunde. Efter justitsministeriets opfattelse er det derfor ikke påkrævet at tage forbehold over for bestemmelsen om retshjælp i konventionens artikel 8.

3. Som nævnt ovenfor finder justitsministeriet, at der bør tages forbehold over for konventionens artikel 1, der i sager om de af artiklen omfattede

handlinger afskærer adgangen til at nægte udlevering med den begrundelse, at den pågældende forbrydelse skønnes at være af politisk karakter. Justitsministeriet lægger herved vægt på følgende synspunkter:

Reglen i udleveringslovens § 5 om, at udlevering for en politisk lovovertrædelse ikke kan finde sted, har længe været anset for et centralt princip i dansk udleveringslovgivning. Dette har blandt andet fundet udtryk i, at Danmark ved ratifikationen af den europæiske udleveringskonvention har taget forbehold over for den særlige bestemmelse i konventionens artikel 3, stk. 3, hvorefter drab eller forsøg på drab af et statsoverhoved eller et medlem af hans familie ikke betragtes som en politisk forbrydelse. Det danske forbehold går ud på, at (også) spørgsmålet om, hvorvidt en sådan forbrydelse har karakter af en politisk forbrydelse, må afgøres efter en konkret bedømmelse. Efter justitsministeriets opfattelse må de hensyn, der ligger bag reglen i udleveringslovens § 5, navnlig den almindelige erkendelse af, at vurderingen af handlinger af politisk karakter kan variere i forskellige lande, fortsat anses for meget tungtvejende. I denne forbindelse bemærkes, at også Norge og Sverige efter det for justitsministeriet oplyste agter at tage forbehold over for konventionens artikel 1.

Endvidere må man være opmærksom på, at begrebet „politisk forbrydelse“ i de danske udleveringsregler har en forholdsvis snæver rækkevidde. At en lovovertrædelse har et politisk motiv er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at den i udleveringsmæssig sammenhæng anses for en politisk forbrydelse. Bedømmelsen heraf afhænger af en konkret helhedsbedømmelse, hvor der ud over gerningsmandens motiv lægges vægt på handlingens karakter og de interesser, der er krænket ved lovovertrædelsen. Der kan herved også henvises til reglen i udleveringslovens § 5, stk. 2, om tilfælde, hvor en handling både omfatter en politisk lovovertrædelse og en lovovertrædelse, der ikke er af politisk karakter. I sådanne tilfælde kan udlevering efter § 5, stk. 2, ske for den ikke-politiske lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter. Det må således antages, at det i sager vedrørende de meget grove forbrydelser, der er omfattet af artikel 1, kun i helt ekstraordinære tilfælde vil komme på tale at gøre brug af muligheden for at nægte udlevering på grund af forbrydelsens politiske karakter. Helt at fraskrive sig denne mulighed må imidlertid anses for principielt betænkeligt.

Hertil kommer, at et forbehold, der indebærer, at der principielt er adgang til at nægte udlevering for politiske forbrydelser, ikke på nogen væsentlig måde

vil forringe konventionens effektivitet med henblik på bekæmpelse af terrorisme. Som det fremgår af bemærkningerne under pkt. 2 b., er konventionen udformet således, at en stat, der efter at have taget forbehold over for artikel 1 nægter udlevering på grund af forbrydelsens politiske karakter, i stedet vil være forpligtet til selv at indlede strafforfølgning. Konventionens sigte, at sikre at gerningsmændene til terrorhandlinger undergives strafforfølgning, vil således blive tilgodeset, selv om der er taget forbehold over for artikel 1.

Som tidligere nævnt åbner konventionens artikel 13 mulighed for at tage forbehold over for bestemmelsen i artikel 1. Et forbehold efter artikel 13 indebærer dog, at staten er forpligtet til at lade enhver af de omstændigheder, som gør forbrydelsen særlig alvorlig, indgå i bedømmelsen af, om den pågældende forbrydelse har karakter af en politisk forbrydelse. Som eksempler på sådanne omstændigheder nævner artiklen, at forbrydelsen har medført en kollektiv fare for personers liv, fysiske integritet eller frihed, at den har angået personer, som er uvedkommende i forhold til dens motiver, samt at grusomme eller afskyelige midler har været taget i brug ved dens udførelse. En hensyntagen til sådanne forhold indgår imidlertid allerede efter gældende ret i bedømmelsen af, om en forbrydelse har karakter af en politisk forbrydelse. En tilslutning til konventionen med forbehold efter artikel 13 vil således ikke nødvendiggøre ændringer i udleveringsloven.

4. Der er indhentet udtalelser over lovforslaget fra præsidenterne for østre landsret, vestre landsret, Københavns byret, Århus by- og herredsret, Odense by- og herredsret og Aalborg by- og herredsret og fra Den danske Dommerforening, rigsadvokaten, Foreningen af Politimestre i Danmark, rigspolitichefen, politidirektøren og udenrigsministeriet.

5. Gennemførelsen af lovforslaget vil ikke medføre udgifter eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

De almindelige regler om, hvilke straffbare forhold der kan påtales her i landet, findes i straffelovens §§ 6-9. Efter disse regler, hvis ordlyd er gengivet i bilag 2 til lovforslaget, vil terrorhandlinger kunne straffes her i landet, når blandt andet én af følgende betingelser er opfyldt:

1) forbrydelsen er begået i den danske stat eller på et dansk fartøj,

2) gerningsmanden har indfødsret eller bopæl i Danmark, eller har indfødsret eller bopæl i Finland, Island, Norge eller Sverige og opholder sig her i landet,

3) handlingen krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning eller offentlige myndigheder, eller

4) handlingen er omfattet af straffelovens § 183 a eller af de konventioner, der er henvist til i straffelovens § 8, stk. 1, nr. 5-7.

På grundlag af disse kompetenceregler vil man næsten altid i de praktisk forekommende tilfælde have mulighed for her i landet at strafforfølge de forbrydelser, der er omfattet af terrorismekonventionens artikel 1. Der vil dog kunne forekomme tilfælde, hvor dette ikke gælder. Der vil eksempelvis i dag ikke kunne foretages strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor en ikke-nordisk statsborger, der har bopæl uden for Danmark, pågribes her i landet efter at have begået og afsluttet en af de pågældende forbrydelser uden for dansk område og uden at krænke den danske stats interesser.

Med henblik på sådanne tilfælde foreslås det at supplere de under 1-3 nævnte almindelige regler med en ny bestemmelse i straffelovens § 8, stk. 1, hvorefter der uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme, og hvor handlingen er begået, kan pålægges straf i Danmark for forbrydelser, der er

omfattet af artikel 1 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

En sådan universel kompetence går ud over, hvad der er nødvendigt til opfyldelse af forpligtelsen efter konventionens artikel 6. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 2 b, indebærer denne bestemmelse alene, at staterne skal være i stand til at udøve straffemyndighed efter at have afslået en anmodning om udlevering fra en anden konventionsstat. Såvel praktiske hensyn som de pågældende forbrydelsers alvorlige karakter taler imidlertid for at gennemføre en kompetenceordning, der ikke er knyttet til modtagelsen af en udleveringsbegæring fra en anden konventionsstat. En tilsvarende fremgangsmåde er anvendt ved gennemførelsen af Haag- og Montreal-konventionerne om henholdsvis kapring af og sabotage mod luftfartøjer og FN-konventionen om beskyttelse af diplomater.

Til nr. 2.

Som et modstykke til den vide kompetence efter den som straffelovens § 8, stk. 1, nr. 8, foreslåede bestemmelse foreslås det, at afgørelsen om påtale i medfør af denne regel træffes af justitsministeren. En hertil sigtende bestemmelse foreslås indsat i straffelovens § 8, stk. 3. En tilsvarende ordning gælder for afgørelsen af spørgsmålet om påtale på grundlag af bestemmelserne i straffelovens § 8, stk. 1, nr. 4-6, om handlinger, der omfattes af de ovennævnte konventioner om kapring af og sabotage mod luftfartøjer og af FN-konventionen om beskyttelse af diplomater.

EUROPEAN CONVENTION ON THE SUPPRESSION OF TERRORISM

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members;

Aware of the growing concern caused by the increase in acts of terrorism;

Wishing to take effective measures to ensure that the perpetrators of such acts do not escape prosecution and punishment;

Convinced that extradition is a particularly effective measure for achieving this result,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of extradition between Contracting States, none of the following offences shall be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives:

a. an offence within the scope of the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970;

b. an offence within the scope of the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971;

c. a serious offence involving an attack against the life, physical integrity or liberty of internationally protected persons, including diplomatic agents;

d. an offence involving kidnapping, the taking of a hostage or serious unlawful detention;

e. an offence involving the use of a bomb, grenade, rocket, automatic firearm or letter

EUROPÆISK KONVENTION OM BEKÆMPELSE AF TERRORISME

Undertegnede medlemmer af Det europæiske Råd, er

i betragtning af, at Det europæiske Råd har til formål at tilvejebringe større enhed mellem sine medlemmer,

idet de er opmærksomme på den voksende bekymring forårsaget af stigningen i antallet af terrorhandlinger,

idet de ønsker at tage effektive forholdsregler til sikring af, at gerningsmændene til sådanne handlinger ikke undslipper retsforfølgning og straf,

idet de er overbevist om, at udlevering er et særlig effektivt middel til opnåelse af dette resultat,

blevet enige om følgende:

Artikel 1

For så vidt angår udlevering mellem kontraherende stater, skal ingen af de nedenævnte forbrydelser anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver:

a. forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, undertegnet i Haag den 16. december 1970,

b. forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed, undertegnet i Montreal den 23. september 1971,

c. grove forbrydelser, der indebærer angreb mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanters, liv, fysiske integritet eller frihed,

d. forbrydelser, der indebærer bortførelse, gidseltagning eller grov, ulovlig frihedsberøvelse,

e. forbrydelser, der indebærer anvendelse af bomber, granater, raketter, automatiske

or parcel bomb if this use endangers persons;

f. an attempt to commit any of the foregoing offences or participation as an accomplice of a person who commits or attempts to commit such an offence.

Article 2

1. For the purposes of extradition between Contracting States, a Contracting State may decide not to regard as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives a serious offence involving an act of violence, other than one covered by Article 1, against the life, physical integrity or liberty of a person.

2. The same shall apply to a serious offence involving an act against property, other than one covered by Article 1, if the act created a collective danger for persons.

3. The same shall apply to an attempt to commit any of the foregoing offences or participation as an accomplice of a person who commits or attempts to commit such an offence.

Article 3

The provisions of all extradition treaties and arrangements applicable between Contracting States, including the European Convention on Extradition, are modified as between Contracting States to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 4

For the purposes of this Convention and to the extent that any offence mentioned in Article 1 or 2 is not listed as an extraditable offence in any extradition convention or treaty existing between Contracting States, it shall be deemed to be included as such therein.

Article 5

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State has substantial grounds for believing that the request for extradition for an offence men-

skydevåben eller brev- eller pakkebomber, såfremt anvendelsen heraf rummer fare for personer,

f. forsøg på at begå nogen af de ovennævnte forbrydelser eller medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg herpå.

Artikel 2

1. For så vidt angår udlevering mellem kontraherende stater kan en kontraherende stat bestemme, at andre grove voldshandlinger — end de, der er omfattet af artikel 1 — mod en persons liv, fysiske integritet eller frihed ikke skal anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

2. Det samme skal gælde grove forbrydelser mod formuegoder, der ikke er omfattet af artikel 1, hvis handlingen har medført kollektiv fare for personer.

3. Det samme skal gælde forsøg på at begå nogen af de ovennævnte forbrydelser eller medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg herpå.

Artikel 3

Bestemmelserne i samtlige udleverings-traktater og -ordninger mellem de kontraherende stater, herunder den europæiske konvention om udlevering, er herved ændret i forholdet mellem de kontraherende stater i det omfang, sådanne bestemmelser er uforenelige med denne konvention.

Artikel 4

I det omfang nogen af de i artiklerne 1 og 2 nævnte forbrydelser ikke er anført blandt de forbrydelser, der kan medføre udlevering, i nogen mellem kontraherende stater gældende udleveringskonvention eller -traktat, skal disse forbrydelser med henblik på denne konventions anvendelse anses som værende anført deri.

Artikel 5

Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til udlevering, hvis den stat, over for hvilken begæring om udlevering er fremsat, har vægtige grunde til at antage, at begæringen om udlevering for en

tioned in Article 1 og 2 has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of his race, religion, nationality or political opinion, or that that person's position may be prejudiced for any of these reasons.

Article 6

1. Each Contracting State shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over an offence mentioned in Article 1 in the case where the suspected offender is present in its territory and it does not extradite him after receiving a request for extradition from a Contracting State whose jurisdiction is based on a rule of jurisdiction existing equally in the law of the requested State.

2. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 7

A Contracting State in whose territory a person suspected to have committed an offence mentioned in Article 1 is found and which has received a request for extradition under the conditions mentioned in Article 6, paragraph 1, shall, if it does not extradite that person, submit the case, without exception whatsoever and without undue delay, to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any offence of a serious nature under the law of that State.

Article 8

1. Contracting States shall afford one another the widest measure of mutual assistance in criminal matters in connection with proceedings brought in respect of the offences mentioned in Article 1 or 2. The law of the requested State concerning mutual assistance in criminal matters shall apply in all cases. Nevertheless this assistance may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

i artikel 1 eller 2 nævnt forbrydelse er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af hans race, religion, nationalitet eller politiske overbevisning, eller at den pågældendes stilling kan blive forringet af disse grunde.

Artikel 6

1. Enhver kontraherende stat skal træffe sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at udøve jurisdiktion over for enhver af de i artikel 1 nævnte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på statens territorium, og staten ikke udleverer ham efter at have modtaget en begæring om udlevering fra en kontraherende stat, hvis jurisdiktion bygger på en jurisdiktionsregel, som også findes i den anmodede stats lovgivning.

2. Konventionen udelukker ikke straffretlig jurisdiktion udøvet i overensstemmelse med national lovgivning.

Artikel 7

En kontraherende stat, på hvis område der antræffes en person, som mistænkes for at have begået en af de i artikel 1 nævnte forbrydelser, og som har modtaget en begæring om udlevering, der opfylder de i artikel 6, stk. 1, nævnte betingelser, skal, hvis den ikke udleverer den pågældende, uden nogen som helst undtagelse og uden unødigt ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på strafforfølgning. Disse myndigheder skal træffe deres afgørelse efter samme retningslinjer, som i henhold til statens lovgivning anvendes ved enhver anden lovovertrædelse af grov karakter.

Artikel 8

1. De kontraherende stater skal yde hinanden størst mulig gensidig bistand i straffesager i forbindelse med strafforfølgning vedrørende de i artiklerne 1 og 2 nævnte forbrydelser. Den anmodede stats lovgivning vedrørende gensidig bistand i straffesager finder herved undtagelsesfrit anvendelse. Dog må denne bistand ikke nægtes alene af den grund, at det drejer sig om en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

2. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to afford mutual assistance if the requested State has substantial grounds for believing that the request for mutual assistance in respect of an offence mentioned in Article 1 or 2 has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of his race, religion, nationality or political opinion or that that person's position may be prejudiced for any of these reasons.

3. The provisions of all treaties and arrangements concerning mutual assistance in criminal matters applicable between Contracting States, including the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, are modified as between Contracting States to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 9

1. The European Committee on Crime Problems of the Council of Europe shall be kept informed regarding the application of this Convention.

2. It shall do whatever is needful to facilitate a friendly settlement of any difficulty which may arise out of its execution.

Article 10

1. Any dispute between Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention, which has not been settled in the framework of Article 9, paragraph 2, shall, at the request of any Party to the dispute, be referred to arbitration. Each Party shall nominate an arbitrator and the two arbitrators shall nominate a referee. If any Party has not nominated its arbitrator within the three months following the request for arbitration, he shall be nominated at the request of the other Party by the President of the European Court of Human Rights. If the latter should be a national of one of the Parties to the dispute, this duty shall be carried out by the Vice-President of the Court or, if the Vice-President is a national of one of the Parties to the dispute, by the most senior judge of the Court not being a nation-

2. Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til gensidig bistand, hvis den anmodede stat har vægtige grunde til at antage, at anmodningen om gensidig bistand i forbindelse med en i artikel 1 eller 2 nævnt forbrydelse er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af hans race, religion, nationalitet eller politiske overbevisning, eller at den pågældendes stilling kan blive forringet af disse grunde.

3. Bestemmelserne i samtlige traktater og ordninger vedrørende gensidig bistand i straffesager mellem de kontraherende stater, herunder den europæiske konvention om gensidig bistand i straffesager, er herved ændret i forholdet mellem de kontraherende stater i det omfang, sådanne bestemmelser er uforenelige med denne konvention.

Artikel 9

1. Den europæiske kriminalkomité skal holdes underrettet om denne konventions anvendelse.

2. Komitéen skal i videst muligt omfang søge at fremme en fredelig løsning af enhver vanskelighed, som måtte opstå ved konventionens virke.

Artikel 10

1. Enhver uoverensstemmelse mellem de kontraherende stater vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, som ikke er løst inden for rammerne af artikel 9, stk. 2, skal, hvis det begæres af en af tvistens parter, henvises til voldgift. Hver part skal udpege en voldgiftsmand, og de to voldgiftsmænd skal udpege en opmand. Såfremt en af parterne ikke har udpeget sin voldgiftsmand senest 3 måneder efter, at anmodningen om voldgift er fremsat, skal denne voldgiftsmand efter anmodning af den anden part udpeges af præsidenten for Den Europæiske Domstol for Menneskerettigheder. Såfremt præsidenten er statsborger i en af de stater, som er part i tvisten, skal voldgiftsmanden udpeges af Domstolens vicepræsident eller, dersom vicepræsidenten er statsborger i en af de stater, som er part i tvisten, af den af Dom-

nal of one of the Parties to the dispute. The same procedure shall be observed if the arbitrators cannot agree on the choice of referee.

2. The arbitration tribunal shall lay down its own procedure. Its decisions shall be taken by majority vote. Its award shall be final.

Article 11

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. The Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval.

3. In respect of a signatory State ratifying, accepting or approving subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 12

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Convention to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the

stolens dommere, som har størst anciennitet, og som ikke er statsborger i nogen af de stater, som er part i tvisten. Samme fremgangsmåde skal benyttes, hvis voldgiftsmændene ikke kan enes om valg af opmand.

2. Voldgiftsretten fastsætter selv sit procesreglement. Voldgiftsrettens afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed. Dens kendelser er endelige.

Artikel 11

1. Denne konvention er åben for undertegnelse af Det Europæiske Råds medlemsstater. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumenter skal deponeres hos Det Europæiske Råds generalsekretær.

2. Denne konvention træder i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af det tredje ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokument.

3. For en signatarstat, der senere ratificerer, accepterer eller godkender konventionen, træder denne i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af dens ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokument.

Artikel 12

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved deponeringen af ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumentet angive, på hvilket territorium eller hvilke territorier denne konvention finder anvendelse.

2. Enhver stat kan ved deponeringen af ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumentet eller på et hvilket som helst senere tidspunkt ved erklæring til Det Europæiske Råds generalsekretær udstrække denne konvention til et eller flere andre territorier, som er angivet i erklæringen, og for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig, og på hvis vegne den er bemyndiget til at indgå forpligtelser.

3. Enhver erklæring, der er afgivet i medfør af stk. 2, kan, for så vidt angår ethvert i erklæringen nævnt territorium, tilbagekaldes ved meddelelse til Det Europæiske Råds generalsekretær. Sådan tilbagekaldelse

Bilag til f. t. l. vedr. borgerlig straffelov.

Council of Europe. Such withdrawal shall take effect immediately or at such later date as may be specified in the notification.

Article 13

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it reserves the right to refuse extradition in respect of any offence mentioned in Article 1 which it considers to be a political offence, an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives, provided that it undertakes to take into due consideration, when evaluating the character of the offence, any particularly serious aspects of the offence, including:

a. that it created a collective danger to the life, physical integrity or liberty of persons; or

b. that it affected persons foreign to the motives behind it; or

c. that cruel or vicious means have been used in the commission of the offence.

2. Any State may wholly or partly withdraw a reservation it has made in accordance with the foregoing paragraph by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe which shall become effective as from the date of its receipt.

3. A State which has made a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may not claim the application of Article 1 by any other State; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that article in so far as it has itself accepted it.

Article 14

Any Contracting State may denounce this Convention by means of a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Any such denunciation shall take effect immediately or at such later date as may be specified in the notification.

104 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

træder i kraft straks eller fra det senere tidspunkt, som måtte være angivet i meddelelsen.

Artikel 13

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved deponeringen af ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumentet erklære, at den forbeholder sig retten til at nægte udlevering for så vidt angår enhver i artikel 1 nævnt forbrydelse, som den anser for at være en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver, forudsat at den påtager sig i sin vurdering af forbrydelsens karakter at lægge behørig vægt på alle særligt alvorlige omstændigheder ved forbrydelsen, herunder:

a. at forbrydelsen har medført kollektiv fare for personers liv, fysiske integritet eller frihed, eller

b. at forbrydelsen har berørt personer, som er uvedkommende i forhold til dens motiver, eller

c. at grusomme eller afskyelige midler har været taget i brug ved forbrydelsens udførelse.

2. Et forbehold i medfør af stk. 1 kan af den pågældende stat tilbagekaldes helt eller delvis ved erklæring til Det Europæiske Råds generalsekretær. Erklæringen træder i kraft på datoen for dens modtagelse.

3. En stat, som har taget forbehold i medfør af stk. 1, kan ikke forlange, at nogen anden stat skal anvende artikel 1; dog kan en stat, hvis forbehold er delvist eller betinget, forlange artikel 1 anvendt i det omfang, den selv har godkendt artikel 1.

Artikel 14

Enhver kontraherende stat kan opsig denne konvention ved skriftlig meddelelse til Det Europæiske Råds generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft straks eller fra det senere tidspunkt, som måtte være angivet i meddelelsen.

Article 15

This Convention ceases to have effect in respect of any Contracting State which withdraws from or ceases to be a Member of the Council of Europe.

Article 16

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a.* any signature;
- b.* any deposit of an instrument of ratification, acceptance or approval;
- c.* any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 11 thereof;
- d.* any declaration or notification received in pursuance of the provisions of Article 12;
- e.* any reservation made in pursuance of the provisions of Article 13, paragraph 1;
- f.* the withdrawal of any reservation effected in pursuance of the provisions of Article 13, paragraph 2;
- g.* any notification received in pursuance of Article 14 and the date on which denunciation takes effect;
- h.* any cessation of the effects of the Convention pursuant to Article 15.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 27th day of January 1977, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory States.

Artikel 15

Denne konvention ophører med at have retsvirkninger i forhold til enhver kontraherende stat, som trækker sig tilbage fra eller ophører med at være medlem af Det Europæiske Råd.

Artikel 16

Det Europæiske Råds generalsekretær underretter Rådets medlemsstater om:

- a.* enhver undertegnelse;
- b.* enhver deponering af ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokument;
- c.* enhver ikrafttræden af denne konvention i medfør af artikel 11;
- d.* enhver erklæring eller meddelelse modtaget i henhold til artikel 12;
- e.* ethvert forbehold i henhold til artikel 13, stk. 1;
- f.* tilbagekaldelse af ethvert forbehold i henhold til artikel 13, stk. 2;
- g.* enhver meddelelse modtaget i henhold til artikel 14 og datoen for opsigelsens ikrafttræden;
- h.* ethvert ophør af konventionens virkninger i henhold til artikel 15.

Til bekræftelse heraf har undertegnede dertil behørigt bemyndigede underskrevet denne konvention.

Udfærdiget i Strasbourg den 27. januar 1977 med engelsk og fransk tekst, som begge har samme gyldighed, i ét eksemplar, som skal opbevares i Det Europæiske Råds arkiv. Det Europæiske Råds generalsekretær skal fremsende bekræftede kopier til hver af signatarstaterne.

Bilag 2.

§§ 6-9 i borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 69 af 8. februar 1974, som ændret senest ved lov nr. 195 af 28. april 1976.

§ 6. Under dansk straffemyndighed hører handlinger, som foretages

- 1) i den danske stat,
- 2) på dansk fartøj, som befinder sig uden for nogen stats folkeretlig anerkendte område,
- 3) på dansk fartøj, som befinder sig på fremmed folkeretlig anerkendt område, af personer, der hører til fartøjet eller som rejsende følger med dette.

Stk. 2. Justitsministeren bestemmer, i hvilket omfang handlinger, som på dansk område foretages om bord i fremmed fartøj af og imod nogen, der hører til eller som rejsende følger med dette, skal påtales.

§ 7. Under dansk straffemyndighed hører fremdeles handlinger, som en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, har foretaget uden for denne,

- 1) for så vidt handlingen er foretaget uden for folkeretlig anerkendt statsområde, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end hæfte,
- 2) for så vidt handlingen er foretaget inden for sådant område, hvis den er strafbar også efter den dér gældende lovgivning.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til handlinger begået af en person, der har indfødsret eller bopæl i Finland, Island, Norge eller Sverige, og som opholder sig her i landet.

§ 8. Under dansk straffemyndighed hører endvidere handlinger, foretagne uden for den danske stat, uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme,

- 1) når handlingen krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning eller offentlige myndigheder, en embedspligt mod staten eller sådanne interesser, hvis retsbeskyttelse i den danske

stat forudsætter en særlig tilknytning til denne,

- 2) når handlingen krænker en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet, eller en ham over for dansk fartøj påhvilende tjenestepligt,
- 3) når en uden for folkeretlig anerkendt statsområde foretagen handling krænker nogen, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, og handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end hæfte,
- 4) når handlingen er omfattet af § 183 a. Påtalen kan tillige omfatte overtrædelser af §§ 237 og 244-248, som er begået i forbindelse med overtrædelser af § 183 a,
- 5) når handlingen er omfattet af konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed,
- 6) når handlingen er omfattet af konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter,
- 7) når handlingen er omfattet af den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager og det i medfør af denne konvention er fremsat begæring om retsforfølgning her i landet.

Stk. 2. I det under nr. 3 nævnte tilfælde afgør rigsadvokaten, om påtale skal finde sted.

Stk. 3. I de under nr. 4, 5 og 6 nævnte tilfælde afgør justitsministeren, om påtale skal finde sted.

§ 9. I de tilfælde, i hvilke en handling strafbarhed afhænger af eller påvirkes af en indtråd eller tilsigtet følge, betragtes handlingen tillige som foretaget dér, hvor virkningen er indtråd eller tilsigtet at skulle indtræde.